

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

2014

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ბუკლეტი და ამ ტესტის პასუხების ფურცელი.

გაითვალისწინეთ, გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი!
პასუხების ფურცლის გაკეცვა დაუშვებელია!
ტესტის ბუკლეტი შეგიძლიათ გამოიყენოთ მხოლოდ შავი საშუაოსათვის!
ტესტის მაქსიმალური ქულაა – 80.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. წაკითხულის გააზრება და მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის III ნაწილში მოცემული ზოგიერთი დავალების (№№3-17) შესასრულებლად საჭიროა პასუხების ფურცელში შესაბამისი უჯრედები მონიშნოთ **X-ით**. თუ პასუხების ფურცელში უჯრედი შეცდომით მონიშნეთ, მაშინ მთლიანად გააშავეთ იგი და მონიშნეთ სხვა უჯრედი.

დანარჩენ დავალებებს უნდა უპასუხოთ სიტყვიერად. პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა შეგიძლიათ გადახაზოთ და გვერდით (ან ზემოთ) დაწეროთ სხვა პასუხი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები მოცემულია ბუკლეტში და თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

ყურადღებით გაეცანით ამ ინსტრუქციებს და არ დაგავინწყდეთ პასუხების გადატანა პასუხების ფურცელში!

გაითვალისწინეთ, რომ ტესტის III ნაწილი - წაკითხულის გააზრება და მხატვრული ტექსტის ანალიზი - ორი დავალებისაგან შედგება.

უნდა აირჩიოთ **ერთ-ერთი მათგანი** (№1 ან №2) და უნდა შეასრულოთ ამ დავალებაში მოცემული: **ა) წაკითხულის გააზრებაც და ბ) მხატვრული ტექსტის ანალიზიც.**

შეგიძლიათ წაკითხულის გააზრების ყველა პასუხი ჯერ ტესტის ბუკლეტში მონიშნოთ და შემდეგ გადაიტანოთ პასუხების ფურცლის სათანადო ადგილას.

ყველა დავალების ბოლოს ტესტის ბუკლეტში საგანგებოდ გამოყოფილია ადგილი შავი ვარიანტის დასაწერად.

გახსოვდეთ: აუცილებელია ყველა პასუხის გადატანა პასუხების ფურცელში!

გაითვალისწინეთ, არ გასწორდება ის დავალება, რომლის პასუხიც პასუხების ფურცელში საგანგებოდ ამ დავალებისათვის გამოყოფილ ადგილას არ იქნება გადატანილი!

არსად მიუთითოთ თქვენი სახელი და გვარი და არც პიროვნების იდენტიფიცირების სხვა საშუალება, წინააღმდეგ შემთხვევაში **ნაშრომი არ გასწორდება!**

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 4 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ტექსტის რედაქტირება (20 ქულა)

ქვემოთ მოცემულ ტექსტში დაშვებულია მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომები და სტილისტური ხარვეზები. **გაასწორეთ** ეს შეცდომები და ხარვეზები და ისე გადაწერეთ მთელი ტექსტი.

გაითვალისწინეთ, ქულები დაგაკლდებათ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში დაშვებული თითოეული შეცდომის, ხარვეზისა თუ უზუსტობის გამო.

კუნძული როდოსის მოსახლეობას სწამდა რომ მას მზის ღმერთი იცავდა. როდოსელებმა გადაწყვიტეს ჰელიოსის გიგანტური ქანდაკების (კოლოსის) აგება, რადგან ამით პატივი ეცათ თავიანთი მფარველისათვის. თავდაპირველად თიხიდან გამოიძერწა ფიგურა რომელიც გარედან ჯერ ცვილით შემდეგ კი ისევ თიხით იფარებოდა. ცვილის საშუალებით თიხის ორ ფენას ერთმანეთისაგან ანცალკევებდნენ და მათ შორის ბრინჯაოს ასხამდნენ. როდესაც ლითონი ცივდებოდა, თიხის გარსს ამტვრევდნენ, ფიგურას ფხიკავდნენ და აპრიალებდნენ. ქანდაკებას ნაწილნაწილ აკეთებდნენ და იარუსებად აწყობდნენ.

სამუშაოები 12 წელს გაგრძელდა. ჰელიოსის ქანდაკება მარმარილოს კვარცხლბეკზე იდგა და მას გვირგვინით შემკული ჭაბუკის სახე ჰქონდა. ქანდაკების სიმაღლე 37 მეტრი იყო. მის სანახავად უამრავი მოგზაური მოდიოდა. 56 წლის შემდეგ ქანდაკება ძლიერი მიწისძვრის დამსახურებით დაინგრა. როდოსელებს რამდენჯერმე უცდიათ, რომ ფეხზე წამოეყენებიათ დამსობილი გოლიათი მაგრამ მათი ყველა ცდები მარცხით დამთავრებულია. ბოლოს ის იყიდა ერთმა მდიდარმა ვაჭარმა რომელმაც ნაწილებად დაშლილი ქანდაკების გატანა მოახდინა 900 აქლემის მეშვეობით.

მეცნიერები დიდხანს იკვლევდნენ როგორ გამოიყურებოდა როდოსის კოლოსი. ქანდაკების შექმნისა და აღმართვის რთული ტექნიკის გამო იგი მსოფლიოს საოცრებათ ითვლება.

შავი სამუშაოსათვის

III. წაკითხულის გააზრება და წერიტი დავალება (40 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება № 1

თხზულებაში „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“ გიორგი მერჩულე მოგვითხრობს:

დიდი ეფრემ იქმნა ეპისკოპოს აწყურისა საყდარსა. დიდი არსენი კათოლიკე ეკლესიასა, ქრისტეის კუართისა სამკვიდრებელსა, მცხეთას ქართლისა კათალიკოს იქმნა. და იყო სიყუარული მათ შორის ერთად ზრდილობისათვის.

არამედ ქართლისა ეპისკოპოსნი მირეან არსენის მამისათვის ფრიად გულწყებულ იყვნეს ამის მიზეზისათვის, რამეთუ თვინიერ განზრახვისა მათისა, ძე თვისი დაადგინა კათალიკოსად თანადგომითა და კურთხევეითა მცირედთა ეპისკოპოსთაითა.

მამფალი გუარამ დიდი მირეანისთვის გულძვირად იყო და მსწრაფლ ხოლო ბრძანა შეკრებაი ეპისკოპოსთაი და უდაბნოისა მამათაი.

და ყოველნი შემოკრბეს ჯავახეთს. არამედ მამაი გრიგოლ არა მუნ იყო. წადიერად მოელოდეს ყოველნი და მარტოდ ანჯმნობდეს წესისა წინამძღუარნი იგი არსენი კათალიკოსისათვის და ვერა დაამტკიცეს სიტყუაი მათი. მაშინ ერუშნელმან ეპისკოპოსმან მის ჟამისამან ჰრქუა ყოველთა: „ოდეს მოვიდეს ვარსკულავეი უდაბნოთაი, მაშინ განემართოს საქმე და განზრახვაი ყოველთაი“.

და მეყსეულად იხილეს წმიდაი იგი მომავალი კარაულითა შორის კრებულსა მას მამათასა საკვირველად ხილვითა. რამეთუ სამოსელი იგი შეურაცხი, რომელ ემოსა მოხუცებულსა მას, ესრეთ ჩნდა, ვითარცა სამოსელი ნათლისა ბრწყინვალისა განუცდელისაი. ხოლო თავსა მისსა კუკული იხილვებოდა, ვითარცა გვირგვინი სამეუფოი პატიოსანთა თუალთა და მარგალიტთა-გან ფასდაუდებელთა აღმკული. და ვითარცა იხილეს ღმრთისამიერი დიდებულებაი მისი, ყოველნი სიხარულით მიეგებნეს და შეუდგეს სიტყუათა მისთა სიხარულით.

ხოლო ნეტარმან გრიგოლ ფარულად მოუწოდა ნეტარსა ეფრემს და ჰრქუა მას: „შვილო, პატივსა მაგის წმიდისა მღვდელთმთავრობისასა გაფუცებ, ნუ უშლი სულიერად ძმასა შენსა არსენის!“ ხოლო მან ჰრქუა: „წმიდაო მამაო, ვერ ეგების ძმათა ჩემთა ეპისკოპოსთა ცილობაი სამართლისათვის, და მეცა შემინდვე, რამეთუ არა ვარ ამიერიტგან არსენის ცხოვარი და არცა იგი – ჩემი მწყემსი“. მაშინ წმიდამან მან მკსინვარედ ჰრქუა: „უკუეთუ ამას იქმ, ეფრემ, მე უვარ-მყავ, ვითა არა შენი მოძღუარი ვარ!“ ხოლო ნეტარი ეფრემ სიტყუასა მას ზედა სულიერისა მამისა და მოძღურისასა ატირდა და ჰრქუა: „ფიცხელ არს ბრძანებაი ესე, განმკუთველ უფროის მახვილისა. აწ ნებაი შენი იყავნ და ნუ – ნებაი ჩემი, წმიდაო ღმრთისაო!“ ხოლო მან ჰრქუა: „ეფრემ სანატრელო, გისმინენ ქრისტემან, რაიცა ითხოლო მისგან შენ, უმანკოო გულითა და წრფელ გონებითა. და შენ უწვი, ვითარ ღმერთსა ებრძანა კათალიკოსობაი არსენისი სისრულისა მისისათვის. არამედ მირეან, მამამან მისმან, აუგიან-ყო უჟამოდ შესწრაფებითა“.

ამისა შემდგომად ბრძანა გუარამ შემოკრებაი ყოველთა მოწესეთაი და მაშინ ჰრქუა: „წმიდანო მამანო, ეპისკოპოსნო და მეუდაბნოენო, იცით ყოველთა კანონი შჯულისაი, რამეთუ არა ბრძანებს ეპისკოპოსისა და კათალიკოსისა მძლავრებით დაჯდომასა“.

და ამას სიტყუასა შინა აუგის სიტყუანი განამრავლნა და ელოდა პასუხსა მათგან. ხოლო თუაღნი ყოველთანი ხედვიდეს მამასა გრიგოლს და ეპისკოპოსსა ეფრემს. და მათ დაიდუმეს ჟამ ერთ.

მაშინ ეპისკოპოსთა ჰრქუეს ეფრემს: „ბრძანე პასუხი, რაი ჯერ-არს!“

ხოლო მან თქუა: „სადა მამაი გრიგოლ იყოს, მე მუნ არა ვიკადრებ სიტყუად“.

მაშინ ხელმწიფემან მან ჰრქუა ნეტარსა გრიგოლს: „მამაო, ყოველნი შენ გელიან სიტყუად ჭეშმარიტებისა, რამეთუ უხუცეს ხარ ყოველთა დღითა და სათნოეებითა ნებისა ღმრთისაითა“.

ხოლო მან თქუა: „ჭეშმარიტთა ქრისტეს სამწყსოთა ისმინეთ გლახაკისა ამის მოხუცებულისაი. რამეთუ არსენი კათალიკოსი ნებითა ღმრთისაითა კათალიკოსი არს და ძვირის-მეტყუელთა მისთა, რომელთა არა შეინანონ, კდემულ იყვნენ და სრულიად ჰრცხუენეს ამას საწუთროსა და მას საუკუნესა“.

მაშინ ზარ-ჰხდა ხელმწიფესა მას, რამეთუ იყო იგი მდაბალ და ღმრთისმოშიშ. იძლია სიმდაბლისაგან და შეუვრდა ნეტარსა გრიგოლს და ჰრქუა: „წმიდაო ღმრთისაო, შემინდვე, რამეთუ დაგაბრკოლე“.

ხოლო მან ჰრქუა: „ქრისტემან ყოველნი ბრალნი შეგინდვენინ!“

ა) წაკითხულის გააზრება (15 ქულა)

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – X.

- (1) 3. რა განაპირობებდა განსაკუთრებულ ახლობლობასა და სიყვარულს ეფრემსა და არსენს შორის?
- ა) ისინი ერთად აღიზარდნენ.
  - ბ) ისინი ერთ ეკლესიას ემსახურებოდნენ.
  - გ) ორივე მართლმორწმუნე იყო.
  - დ) ორივე საქართველოს შვილი იყო.
- (1) 4. რატომ გაუნაწყენდნენ მირეანს ქართლის ეპისკოპოსები?
- ა) ეპისკოპოსებს არასაკმარისად მიაჩნდათ მირეანის ღვაწლი ეკლესიის წინაშე.
  - ბ) მირეანი სათანადოდ ვერ აფასებდა გრიგოლ ხანძთელის ავტორიტეტს.
  - გ) მირეანი უკლებლივ ყველა გადაწყვეტილებას ეპისკოპოსებთან შეუთანხმებლად იღებდა.
  - დ) მირეანმა არსენი ეპისკოპოსებთან შეთანხმების გარეშე აკურთხებინა კათალიკოსად.
- (1) 5. რა ნაბიჯი გადადგა გუარამ მამფალმა მირეანის გადაწყვეტილების საპასუხოდ?
- ა) არსენის დაუყოვნებლივ გადაყენების ბრძანება გასცა.
  - ბ) კათალიკოსად ეფრემის კურთხევის ბრძანება გასცა.
  - გ) მირეანის სასწრაფოდ დასჯის ბრძანება გასცა.
  - დ) საეკლესიო კრების მოწვევის ბრძანება გასცა.
- (1) 6. რატომ გვიანდებოდა საეკლესიო კრების დაწყება?
- ა) გრიგოლის ავტორიტეტული სიტყვის გარეშე გადაწყვეტილებას ვერ იღებდნენ.
  - ბ) გრიგოლის გარეშე კრების ჩატარების უფლება არ ჰქონდათ.
  - გ) გუარამ მამფალთან დასაპირისპირებლად გრიგოლის მხარდაჭერას ელოდნენ.
  - დ) ეფრემის მხარდასაჭერად გრიგოლის ავტორიტეტის გამოყენება სჭირდებოდათ.
- (1) 7. რა მხატვრული საშუალებაა გამოყენებული ფრაზაში: „ოდეს მოვიდეს ვარსკულავი უდაბნოთაი...“?
- ა) ალიტერაცია.
  - ბ) გაპიროვნება.
  - გ) ირონია.
  - დ) მეტაფორა.
- (1) 8. რის ხაზგასმა სურს ავტორს სიტყვებით: „იხილეს წმიდაი იგი მომავალი... საკვირველად ხილვითა“?
- ა) გრიგოლის გამორჩეული მჭევრმეტყველებისა და სიბრძნის.
  - ბ) გრიგოლის გამორჩეული ღვაწლისა და დამსახურების.
  - გ) გრიგოლის სხვათაგან გამორჩეული გარეგნობის.
  - დ) გრიგოლის გამორჩეული ფიზიკური შესაძლებლობების.
- (1) 9. რა სთხოვა გრიგოლმა ეფრემს?
- ა) მტკიცედ და შეურყეველად დაეცვა თავისი პოზიცია.
  - ბ) უარი არ ეთქვა საეკლესიო მოღვაწეობის გაგრძელებაზე.
  - გ) წინააღმდეგობა არ გაეწია საეკლესიო კრების მოწვევისათვის.
  - დ) წინ არ აღდგომოდა არსენის კათალიკოსად კურთხევას.
- (1) 10. რამ გამოიწვია გრიგოლის განრისხება?
- ა) ეფრემის პასუხმა – ამიერიდან ჩემს მოძღვრად აღარ მიმჩნისხარო.
  - ბ) ეფრემის პასუხმა – არსენს ჩემს მოძღვრად ვერ ვაღიარებო.

- გ) ეფრემის პასუხმა – არც ერთი ერისკაცის ბრძანებას არ ვემორჩილებიო.
- დ) ეფრემის პასუხმა – ეპისკოპოსების აზრს ჩემთვის მნიშვნელობა არა აქვსო.

(1) 11. როგორი იყო ეფრემის რეაქცია გრიგოლის მუქარაზე – შენი მოძღვარი აღარ ვიქნებიო?

- ა) ატირდა.
- ბ) აღშფოთდა.
- გ) გაეცინა.
- დ) გაუხარდა.

(1) 12. რა იყო გრიგოლის მთავარი არგუმენტი, როცა არსენის კათალიკოსობას უჭერდა მხარს?

- ა) არსენის კათალიკოსობა ეპისკოპოსთა ნება არისო.
- ბ) არსენის კათალიკოსობა ღვთის ნება არისო.
- გ) არსენის კათალიკოსობა ჩემი ნება არისო.
- დ) არსენის კათალიკოსობა ხელისუფალთა ნება არისო.

(1) 13. გრიგოლის აზრით, რაშ გამოიწვია უთანხმოება არსენის კათალიკოსად კურთხევის დროს?

- ა) ეპისკოპოსთა აჩქარებამ.
- ბ) მირეანის სულსწრაფობამ.
- გ) სამღვდელოების უპრინციპობამ.
- დ) ხელისუფალთა უპრინციპობამ.

(1) 14. რა საყვედური გამოთქვა გუარამმა საეკლესიო კრებაზე?

- ა) არსენის კათალიკოსად დადგენა გრიგოლთან არ შეთანხმებულაო.
- ბ) არსენის კათალიკოსად დადგენა უდროოდ მოხდაო.
- გ) არსენის კათალიკოსად დადგენა ჩემთან არ შეთანხმებულაო.
- დ) არსენის კათალიკოსად დადგენა ძალმომრეობით მოხდაო.

(1) 15. რა რეაქცია ჰქონდა გუარამს გრიგოლის სიტყვებზე – ვინც არსენს ცუდად მოიხსენიებს, შერცხვენილი იქნებაო?

- ა) განრისხდა და გრიგოლს კრების დატოვება მოსთხოვა.
- ბ) თავზარი დაეცა და გრიგოლს შენდობა სთხოვა.
- გ) სინანულმა შეიპყრო, თუმცა გარეგნულად არ გამოუხატავს.
- დ) წაუყრუა გრიგოლის სიტყვებს, თითქოს არაფერი მომხდარაო.

(1) 16. გრიგოლის რა თვისებები გამოჩნდა საეკლესიო კრებაზე?

- ა) ამპარტავნობა და შეუვალობა.
- ბ) მორჩილება და მიმტევებლობა.
- გ) სათნოება და გულმოსწაღება.
- დ) სიმტკიცე და პრინციპულობა.

(1) 17. რა არის ტექსტის ამ მონაკვეთის ძირითადი მიზანდასახულობა?

- ა) არსენის კათალიკოსად კურთხევისას მირეანის უღირსი საქციელის მხილება.
- ბ) საერო და საეკლესიო წრეებში არსებული განხეთქილების მეფისათვის შეტყობინება.
- გ) საერო და საეკლესიო წრეებში გრიგოლის ურყევი ავტორიტეტის წარმოჩენა.
- დ) საქართველოს ეკლესიის ისტორიის ერთ-ერთი მწვავე კონფლიქტის მიჩქმალვა.

წერილი დავალების ინსტრუქცია:

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ ნაშრომი დავალებას არ უპასუხებს, მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, არ არის შესრულებული არც ერთი მითითება ან მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებულნი, ანდა ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებია, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

ორივე წერით დავალებას თან ახლავს სამ-სამი მითითება. ამ მითითებებს უნდა უპასუხოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს და არ იყოს კითხვებზე ცალკე ცალკე გაცემული პასუხების მექანიკური ჯამი ან მოცემული ტექსტის პერიფრაზი (თუნდაც მთელი თხზულების შინაარსის გადმოცემა). გაითვალისწინეთ, რომ დავალების მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ, დეტალურად და დასაბუთებულად. ნაშრომი შეფასდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად ჩანს მასში არგუმენტირებისა და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი და არა იმის მიხედვით, ემთხვევა თუ არა თქვენი პოზიცია საყოველთაოდ აღიარებულ თვალსაზრისს. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

შავი სამუშაოსათვის რვეულში დატოვებულია ადგილი, რომელიც შეგიძლიათ გამოიყენოთ. გაითვალისწინეთ, **შავად შესრულებული ნამუშევარი არ გასწორდება.**

პასუხების ფურცელში დაშვებული შეცდომა გადახაზეთ და ნუ დაჯღაბნით.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ამ მონაკვეთში აღწერილი კონფლიქტის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ, რა განაპირობებს პერსონაჟთა დაპირისპირებას).
- იმსჯელეთ, როგორ წარმოგიდგენს ავტორი გრიგოლ ხანძთელის პიროვნებას.
- იმსჯელეთ, რა მხატვრულ საშუალებებს იყენებს ავტორი ამ მონაკვეთში (ყურადღება მიაქციეთ თხრობის მანერასა და ამბის განვითარების დინამიკას).

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება № 2

ყურადღებით წაიკითხეთ ლადო ასათიანის ლექსი „ვაჟა-ფშაველას ნაამბობი“:

- I. ვინ დამიბედა გზები პოეტის,
ვინ გამამზადა საბედისწეროდ!
ნუთუ ამქვეყნად მისთვის მოვედი,
რომ უნდა მხოლოდ ლექსები ვწერო!
- II. ნუთუ სხვა რამე, სიმღერის გარდა,
ვერ უშველიდა ტკივილებს ჩემსას!
ან რატომ არის, რომ ყოველ ქალთან
გამიჯნურება მჩვევია ლექსად?
- III. უმეგობრობა არ მიგლოვია
და არც მოლექსე მყავს წინაპარი,
მე ზღაპარი თუ გამიგონია,
ბაბუაჩემის თქმული ზღაპარი,
- IV. და მხოლოდ ჯიში მიმაგრებს სტრიქონს,
ჯიში გმირული, ჯიში ქართული,
ბაბუაჩემი ვაჟკაცი იყო,
სატევარით და ცხენით განთქმული.
- V. მან დიდ მუხნარში მოჰკლა ტახები
და მათი ხორციტ მზრდიდა ნიადაგ,
მიტომ არ მიყვარს მე არტახები
და მიტომ ვარგვარ ადამიანად!
- VI. მან ერთხელ განგებ დამკოდა მხარში
და უცოდველი სისხლი მადინა,
სველ ბაღახებში დამტოვა ბავშვი
და მწვერვალები გადინადირა.
- VII. მას შემდეგ ბევრის მკლავი ავცეღე,
შეგებაც ვიგემე და გაჭირვებაც,
და ვიდრე ლექსად არ გადავწერე,
მანამდე მკლავდა მე ეს ჭრილობა.
- VIII. ბაბუაჩემმა ბუნების კარი
გამიღო ოხვრით და სიმძიმით
და შთამაგონა, რომ ლექსი არის
კაცის და ქვეყნის გულისტკივილი.
- IX. მან შემაყვარა სამშობლო ჩემი,
რომლისთვის ბევრმა სისხლი დაღვარა,
მან შემაყვარა ბუნების ცრემლი
და სალამურიც მან შემაყვარა.
- X. სამშობლოს ტრფობით გული დავსერე,
მათრობდა, როგორც ღვინო ყვარული
და ვიდრე ლექსად არ გადავწერე,
მანამდე მკლავდა ეგ სიყვარული.
- XI. ლექსმა კი შეკრა ჭრილობა ცივი
და გაანათა ჩემი კაცობა
და ჩემი გულის ყოველგვარ ტკივილს
მხოლოდ და მხოლოდ ლექსმა აჯობა.
- XII. ვერც დედის ხელმა, ვერც სატრფოს ეშხმა
ვერ გამიყუჩა ჭაბუკს იარა,
და ჩემი გულის გმირული კენესა
მარტოდენ ლექსმა გაიზიარა.
- XIII. მეც მიტომ ვბედავ არწივეულ ყივილს,
როცა გულს გაჰკრავს ცივი ნიავი,
რომ ლექსი შველის ყოველგვარ ტკივილს
და ლექსი თვითონ ტკივილი არი.
- XIV. და რადგან მერგო ვიყო პოეტი –
ჩემი ცხოვრების საბედისწეროდ,
რადგან ამ ქვეყნად მისთვის მოვედი,

რომ უნდა მხოლოდ ლექსები ვწერო,
XV. რადგან სხვა რამე, სიმღერის გარდა,
ახლაც ვერ შეველის ტკივილებს ჩემსას, –
მჯერა, ამ დიად ბუნების კართან
მე თვით სიკვდილსაც გარდავქმნი ლექსად!

ა) წაკითხულის გააზრება (15 ქულა)

დავალების შესასრულებლად ყურადღებით გაეცანით ტექსტს. კითხვებზე პასუხების გაცემა მაშინ დაიწყეთ, როდესაც ტექსტის შინაარსი მთლიანად გასაგები იქნება. მოცემული ოთხ-ოთხი პასუხიდან აირჩიეთ მხოლოდ ერთი და შემოხაზეთ. მონიშნული პასუხი გადაიტანეთ პასუხების ფურცელში ამგვარად: პასუხის შესაბამის უჯრედში გააკეთეთ აღნიშვნა – **X**.

(1) 3. რა არის ლექსის ლირიკული გმირის ბედისწერა?

- ა) შემოქმედებითი წვა.
- ბ) უმეგობროდ ცხოვრება.
- გ) ფიზიკური ტანჯვა.
- დ) მარტობაში სიკვდილი.

(1) 4. რა იგულისხმება სიტყვაში „სიმღერა“?

- ა) გართობა.
- ბ) მიჯნურობა.
- გ) მუსიკა.
- დ) პოეზია.

(1) 5. რის თქმა სურს ავტორს სიტყვებით: „ყოველ ქალთან გამიჯნურება მხვევია ლექსად...“?

- ა) მისთვის „ყოველ ქალთან“ გამიჯნურება პოეზიის გარეშე შესაძლებელია.
- ბ) მისთვის მთავარი მიზანი სატრფოს თანაგრძნობის მოპოვებაა.
- გ) მისთვის მიჯნურობის თემა პოეტური შემოქმედების ერთადერთი გამოხატულებაა.
- დ) მისთვის თვითგამოხატვის უმთავრესი საშუალება პოეტური შემოქმედებაა.

(1) 6. ბაბუის რომელ თვისებაზე მიუთითებს სიტყვები: „სატყვართ და ცხენით განთქმული“?

- ა) სიმამაცეზე.
- ბ) სიბრძნეზე.
- გ) მიმტევებლობაზე.
- დ) შორსმჭვრეტელობაზე.

(1) 7. რა იგულისხმება V სტროფის III და IV სტრიქონებში?

- ა) ლირიკული გმირი გულმოდგინედ აღამიანია.
- ბ) ლირიკული გმირი ჭეშმარიტი მიჯნურია.
- გ) ლირიკული გმირი საუკეთესო მეომარია.
- დ) ლირიკული გმირი თავისუფლებისმოყვარე პიროვნებაა.

(1) 8. რა იგულისხმება სიტყვებში: „...ბევრის მკლავი ავცელებ“?

- ა) თავგანწირულ მეგობრად დავიბადე.
- ბ) ბევრი მოწინააღმდეგე დავამარცხე.
- გ) კაცთმოყვარე აღამიანად ვიქეცი.
- დ) შესანიშნავ მონადირედ ჩამოვყალიბდი.

(1) 9. რა მიზნით „გაულო ბუნების კარი“ ბაბუამ შეილიშვილს?

- ა) რათა მას განეგებ დაკოდილი მხარი ადვილად შეხორცებოდა.
- ბ) რათა მას მოსისხლე მტრების სისხლი დაედგარა.
- გ) რათა მას „მწვერვალების გადანადირება“ ადვილად შესძლებოდა.
- დ) რათა მას „კაცის და ქვეყნის“ გასაჭირი შეეცნო.

- (1) 10. რა ათრობდა ავტორს „როგორც ღვინო ყვარული“?
- ბავშვობისდროინდელი ჭრილობა.
  - ქვეყნის სიყვარული.
  - სატრფოს სილამაზე.
  - ბუნების მშვენიერება.
- (1) 11. რა მხატვრული საშუალებაა გამოყენებული სტრიქონში: „და გაანათა ჩემი კაცობა“?
- მეტაფორა.
  - ეპითეტი.
  - გაპიროვნება.
  - შედარება.
- (1) 12. რაშ გაუყუნა, ლირიკული გმირის თქმით, „ჭაბუკს იარა“?
- „გმირულმა კენესამ“.
  - „მარტოდენ ლექსმა“.
  - „დედის ხელმა“.
  - „სატრფოს ეშმა“.
- (1) 13. რა იგულისხმება სიტყვებში: „...არწიველ ყივილს“?
- უიმედობის განცდა.
  - გმირული სულისკვეთება.
  - ფრენის სურვილი.
  - წარსულის მონატრება.
- (1) 14. ავტორის აზრით, რა უცნაური ძალა აქვს პოეზიას?
- სიკვდილით სიკვდილს ანადგურებს.
  - სილამაზით სილამაზეს სჯობნის.
  - სიცოცხლით სიცოცხლეს ახანგრძლივებს.
  - ტკივილით ტკივილს აყუჩებს.
- (1) 15. ავტორის აზრით, რა აკავშირებს მას ვაჟა-ფშაველასთან?
- ვაჟას ტოლფასი მწერალია.
  - ვაჟას სულიერი მემკვიდრეა.
  - ვაჟასავით შეუპოვარი მეომარია.
  - ვაჟასავით ბუნების შვილია.
- (1) 16. რის შესახებ არ საუბრობს ლადო ასათიანი ამ ლექსში?
- აღზრდის მეთოდების.
  - პოეზიის დანიშნულების.
  - სამშობლოს სიყვარულის.
  - რწმენის უარყოფის.
- (1) 17. რომელი სტრიქონები გამოხატავს ყველაზე უკეთ ამ ნაწარმოების უმთავრეს აზრს?
- „ვერც დედის ხელმა, ვერც სატრფოს ეშმა
ვერ გამიყუნა ჭაბუკს იარა...“
  - „მან ერთხელ განგებ დამკოდა მხარში
და უცოდველი სისხლი მადინა“.
  - „რადგან ამ ქვეყნად მისთვის მოვედი,
რომ უნდა მხოლოდ ლექსები ვწერო...“
  - „უმეგობრობა არ მიგლოვია
და არც მოლექსე მყავს წინაპარი“.

A series of horizontal dashed lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.